

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

*Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
Interesna skupina lokalnih interesov*

3., 4.

Številka: 411-02-4/2021/10
411-02-5/2020/9
Ljubljana, 8. 10. 2021

EPA 2154-VIII
EPA 2155-VIII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov sta, na podlagi 16. in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) oblikovali naslednje

POROČILO

k Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (DP2022-A) in Predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (DP2023)

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (18. izredna seja) in Interesna skupina lokalnih interesov (28. izredna seja) sta, *kot zainteresirani*, na skupni seji 7. 10. 2021 obravnavali Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (v nadaljevanju: predlog sprememb proračuna za leto 2022) in Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (v nadaljevanju: predlog proračuna za leto 2023), ki ju je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija in interesna skupina **podpirata** predlog sprememb proračuna za leto 2022 in predlog proračuna za leto 2023.

Predlog sprememb proračuna za leto 2022 in predlog proračuna za leto 2023 sta pripravljena v negotovih razmerah epidemije Covid-19 in s tem povezanim okrevanjem gospodarstva oz. v spremenljivih makroekonomskih okoliščinah. Osredotočena sta na postopno okrevanje po epidemiji Covid-19, tako z investicijskimi vlaganji za krepitev gospodarstva kot v smeri varovanja zdravja prebivalstva v smislu financiranja cepljenj, testiranj in zdravstva. Kot pojasnjuje predstavnik predlagatelja obeh proračunskih predlogov, sta proračunska dokumenta glede na dogovor na ravni držav članic EU pripravljena v okviru t.i. splošne odstopne klavzule od fiskalnih pravil, kar pomeni, da nas Evropska komisija v letu 2022 ne bo presojala v luči izpolnjevanja fiskalnih pravil. To je tudi v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o fiskalnem pravilu, na podlagi katere je tudi Fiskalni svet Republike Slovenije prepoznal izjemne okoliščine v letu 2022, ki omogočajo odstop od srednjeročne uravnoteženosti.

S predlogom sprememb proračuna za leto 2022 se načrtujejo prihodki v višini približno 11,47 milijarde evrov oz. za 463,5 mio evrov več kot v sprejetem proračunu za leto 2022. V predlogu proračuna za leto 2023 se načrtujejo prihodki v višini približno 11,84 milijarde evrov, kar je 373,6 mio evrov oz. nominalno za 3,3 % več kot v predlogu sprememb proračuna za leto 2022. Predvsem davčni prihodki so razmeroma ugodni in so že v letošnjem letu preseгли predkrizno raven iz leta 2019. Glede na makroekonomske okoliščine se načrtuje okrevanje in postopna normalizacija prihodkov.

Odhodki so v letu 2022 načrtovani v skupni višini približno 13,9 milijarde evrov, kar je 7 % manj kot je ocenjena letošnja poraba. V letu 2023 so odhodki načrtovani v višini približno 13,4 milijarde evrov, kar pomeni 3,2 % manj kot v letu 2022. Ob ugodnih prihodkih ter umiku ukrepov za spopadanje s posledicami epidemije se načrtuje zniževanje odhodkov, kar vodi tudi v zniževanje primanjkljaja. Proračunski primanjkljaj bo v letu 2022 po načrtih dosegel približno 2,47 milijarde evrov ali 4,6 % BDP, v letu 2023 pa približno 1,52 milijarde evrov oz. 2,6 % BDP. Temu ustrezno se spreminja tudi trend dolga sektorja država, ki je v letu 2022 ocenjen na 77,5 % BDP, do konca leta 2023 pa naj bi se znižal na 76 % BDP. Pri tem predlagatelj poudarja, da je Slovenija v obdobju zaostrenih epidemioloških razmerah svojo zadolženost v razmerju do BDP povečala za manj od povprečja držav evro območja in EU oz. je za skoraj 24 odstotnih točk nižji kot v državah evro območja. Javnofinančna slika za Slovenija je po teh kazalcih ugodna.

Kot poudarja predlagatelj, je višina izkazanega deficita v naslednjih dveh letih približno na ravni obsega sredstev za investicije, kar pomeni, da bi lahko imeli ob odsotnosti državnih investicij praktično že uravnotežena proračuna v naslednjih dveh letih. Ob zavedanju pomena investicij za dolgoročno rast in razvoj in delovna mesta ter kakovost življenja je v prihodnjih dveh letih velika pozornost namenjena investicijskim aktivnostim, in sicer vsako leto po 2,2 milijardi evrov. Najbolj izrazita rast investicij je na področju zdravstva (po 200 mio evrov, kar je štirikrat več kot doslej), največji obseg sredstev je namenjen za investicije v železniško infrastrukturo s ciljem trajnostne mobilnosti in tudi v cestno infrastrukturo (vzdrževanje, rekonstrukcije, kolesarske povezave). Prav tako so pomembna vlaganja za prilaganje podnebnim spremembam, velik premik je tudi pri širitvi programov mreže domov za starostnike, saj v preteklosti za tovrstne namene praktično ni bilo sredstev, pospešena so investicijska vlaganja v vrtce in osnovne šole (investicije na letni ravni v višini 115 mio evrov), nujne investicije v kulturi, v skladu z mednarodnimi zavezami so večje investicije načrtovane na področju obrambe in modernizacije Slovenske vojske. Financiranje načrtovanih investicij s proračunskimi sredstvi se dopolnjuje s sredstvi občin in EU sredstvi. Dinamika črpanja EU sredstev je v prihodnjih dveh letih pospešena, kar je povezano z zaključevanjem pretekle finančne perspektive, dodatnimi sredstvi iz naslova pobude REACT-EU za obvladovanje posledic epidemije ter Mehanizma za okrevanje in odpornost.

Kot je bilo pojasnjeno, predlog sprememb proračuna za 2022 in predlog proračuna za leto 2023 upoštevata sklenjen Dogovor o višini povprečnine za leti 2022 in 2023, pri čemer bo treba prek finančne izravnave zagotoviti dodatnih 4,2 mio evrov. Z dvigom povprečnine bodo občine prejele za 37,4 mio evrov več, kot če do povišanja povprečnine ne bi prišlo. Največji obseg sredstev iz naslova tekočih transferov je načrtovan za uravnoteženje razvitosti občin, in sicer 79,5 mio evrov v letu 2022 ter

79,7 mio evrov v letu 2023. Pri tem na Ministrstvu za finance in Ministrstvu za javno upravo poudarjajo sprejem Zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO), na podlagi katerega je določene finančne obveznosti prevzela država, prav tako so bile sprejete določene poenostavitve postopkov, v okviru katerih občine lažje dostopajo do investicijskih sredstev.

Minister za javno upravo je dodatno poudaril načrtovano izboljšanje finančnega položaja občin, ki so, ob predlaganem dvigu povprečnine iz današnjih 628 evrov na 645 evrov oz. 647 evrov v prihodnjih dveh letih, z letošnjim letom deležne tudi 73 mio evrov prihrankov na letni ravni iz naslova ZFRO, pri čemer proces finančne razbremenitve občin še ni zaključen. Glede na več desetletij neuspešno popravljanje formule za izračun povprečnine so se na Ministrstvu za javno upravo odločili, da zberejo pisne konstruktivne predloge za oblikovanje nove formule za pravičnejše in primernejše financiranje občin. V pripravi je tudi dopolnitev Zakona o financiranju občin, na podlagi katere bi se naloge s področja informatike uvrstile med nabor nalog, ki jih opravljajo skupne občinske uprave in se sofinancirajo iz državnega proračuna. Ministrstvo za javno upravo vodi postopke za potrebe gradnje odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij (GOŠO) in v naslednjih dveh letih ima za sofinanciranje tovrstnih investicij na voljo 17,5 mio oz. 11,5 mio evrov. V okviru podprograma Podpora lokalne samouprave in koordinacija državne in lokalne ravni se tudi zvišujejo sredstva.

Komisija in interesna skupina podpirata predlog sprememb proračuna za leto 2022 in predlog proračuna za leto 2023, ki v nasprotju s predhodnimi večletnimi proračuni nakazujeta bistveno večje razumevanje aktualne Vlade za delovanje slovenskih občin in njihovo financiranje. Pri tem državni svetniki izražajo zahvalo celotni Vladi in še posebej ministroma, pristojnima za lokalno samoupravo in finance, ki se zavedata pomena primerne financiranja lokalne samouprave kot ključnega pogoja za učinkovito izvajanje zakonskih nalog občin, ki zaradi boljšega poznavanja potreb lokalnega prebivalstva oz. državljanek in državljanov tudi uspešneje uresničujejo razvojne izzive družbe.

Ob preteklih večletnih obljubah vsakokratne Vlade o finančni razbremenitvi občin in vzpostavitvi bolj pravičnega sistema financiranja občin, šele predloženi proračunski dokumenti pričajo o koreniti spremembi odnosa aktualne Vlade do lokalne samouprave. Pri tem ne gre le za vprašanje financiranja občin v smislu določitve povprečnine, ampak za financiranje razvojnih nalog in načrtovane investicijske aktivnosti, ki v okviru prioritarnih politik s ciljem družbenega in gospodarskega razvoja vodijo k izboljšanju kvalitete življenja ljudi ter enakomernega razvoja občin (npr. investicije v vrtce in šole, varstvo okolja, investicije v železniško in cestno infrastrukturo, zdravstvo, itd.).

* * *

Za poročevalca na seji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Dušan Strnad.

Predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
Dušan Strnad, l.r.

Vodja interesne skupine lokalnih interesov
Milan Ozimič, l.r.